

Immigració, Islam i democràcia

written by Amàlia Bosch | 26 d'agost de 2017

La primera vegada que vaig tenir consciència que la immigració del sud d'Espanya dels anys 1950 i 1960 s'havia assentat sòlidament a Catalunya i ja havia desenvolupat el sentit de la propietat, va ser amb motiu d'una baralla (juliol de 1999) entre joves nascuts al barri de Can Anglada de Terrassa, amb joves marroquins. La nova població del Marroc havia començat a arribar-hi a la primeria dels anys 1990. A la baralla es va succeir una manifestació de veïns en contra dels marroquins, que va desembocar en destrosses en una carnisseria i la mesquita i l'apunyament d'un jove. De primer no ho vaig entendre. Pensava que, si tots eren immigrants, no s'havien d'establir diferències entre les dues procedències. Però n'hi havia. Els uns perquè "Cataluña es España" i no es consideraven immigrants per a res; uns altres perquè els marroquins tenien uns costums molt diferents; hi jugaven els imams i la religió; les noies ja no podien sortir tranquil·les al carrer; la majoria de marroquins eren pobres... Arguments que no contradiré perquè jo no hi vivia. En qualsevol cas, acabava de néixer una lluita per l'espai públic entre els nous "autòctons" i els nouvinguts.

Can Anglada tenia un 29% d'immigració no espanyola el 2012 i 13.635 habitants. El creixement urbanístic va començar a partir de 1950. Els habitatges eren d'autoconstrucció i molts s'emplaçaven als marges o a la llera de la riera de les Arenes. El 1962, amb les fortes riuades i el desbordament de la riera de les Arenes, moltes barraques i fràgils habitatges

van ser arrossegats i destruïts i hi va haver desenes de morts. Per real·lotjar els damnificats es van construir diversos blocs de pisos al sector nord del barri.

La demografia, una bomba de rellotgeria

El motor de fons dels canvis polítics d'aquest segle és la revolució demogràfica, però sembla que la majoria de la gent no ho volem saber o no en tenim coneixement de l'envergadura. Com diu el periodista Toni Cruanyes en el llibre *Un antídoto contra l'extrema dreta* –per donar perspectiva al fenomen dels transvasaments de població d'uns països a uns altres–: “*Els immigrants demostren tenir una perspectiva vital pròpia, diferenciada dels seus nacionals que es queden al país d'origen, perquè projecten els seus plans de vida en la seva descendència. Els immigrants són més optimistes i emprenedors que no els europeus nadius, i això ho traslladen a la seva taxa de natalitat*”. Tunisianes, turques i marroquines “*tenen a França una mitjana de 3,3 fills, més que les dones dels seus països d'origen*”. I és que “*Les nacions europees envelleixen molt malament, fins al punt que alguns s'atreveixen a pronosticar que si, per exemple, no canvia la taxa de natalitat dels alemanys, el 2030 desapareixeran com a poble, en tant que descendents biològics de la 'raça ària' de què parlava Hitler*”.

El saldo migratori alemany el 2015, resultant de comparar les xifres d'emigració i immigració, ha tingut un superàvit d'1,1 milions de persones, el major registrat des del 1949. La major part dels immigrants procedia de Síria (326.000), Romania (212.000) i Polònia (190.000).

Cruanyes és ben explícit quan destaca que “*Torí, al*

nord d'Itàlia, des de 1990 té una població del 10% d'immigrants, però els immigrants són només el 0,2% de les defuncions, mentre que representen el 25% dels naixements."

Països amb menys natalitat que la Unió Europea són Rússia i Japó. En el cas de Rússia, la disminució de la població es podria afavorir amb una immigració massiva de xinesos i uzbeks, però, diu Cruanyes, *"el sentiment xenòfob és molt fort a Rússia, especialment respecte als immigrants asiàtics o de religió musulmana"*. El Japó perd 1 milió d'habitants cada any des de 2005, però mostra un fort rebuig a la immigració.

A Catalunya hi ha una forta discussió en l'àmbit de la societat civil sobre si la immigració ens beneficia o ens perjudica. Hi ha fòbies i recels contra determinats col·lectius, però un bon nombre de persones accepta l'arribada de gent nova absorbible, que en cap cas es converteixi en allau i acabi desbordant les àrees urbanes i la sanitat, faci estendre la precarietat i la pobresa, invertir menys en recerca i innovació, i no es pugui gaudir d'un cert estat del benestar. Existeix el record que entre el 1940 i 1970 Catalunya, i en especial Barcelona i el cinturó industrial, va patir una immigració tan brutal que encara avui ningú s'explica com va poder subsistir. El 1970, el 62,3% dels habitants nascuts a Catalunya la constituïen els fills dels immigrants, comptant els antics i els recents.

Què passa amb l'Islam?

La por a l'Islam va més enllà de les classes populars, que veuen perillar la feina. Escriu Cruanyes: *"Avui, els principals arguments de*

preocupació per la presència de l'islam a Europa vénen dels més rics, que ataquen l'islam en nom de la laïcitat, de la igualtat entre homes i dones, en nom de la identitat nacional o de la identitat europea". La paraula islam s'associa a opressió de les dones, terrorisme i radicalisme. La població autòctona europea defensa el seu estil de vida. El nacional contra l'estranger. El periodista català subratlla que, des que l'aiatol·là Khomeini el 1989 demana als musulmans de tot el món que matin l'escriptor britànic Salman Rushdie pels Versos satànics, apareixen a la superfície les incompatibilitats "d'una certa visió de l'islam amb les bases fonamentals europees, just en el mateix moment en què la caiguda del mur de Berlín semblava pronosticar una victòria ideològica dels valors occidentals". La incompatibilitat de valors **d'una part de l'islam** enfront dels valors europeus.

Farà falta molta mediació, polítiques contra la pobresa mundial, i trobada de religions per poder conviure, o tant de bo evitar aquest xoc de civilitzacions. Cruanyes no ens soluciona res. Més aviat ens omple de nous dubtes: "**Crèiem** que l'islam algun dia entraria en el camí dels valors democràtics i les llibertats individuals. I, de fet, ens agrada **pensar** que la primavera àrab, amb el desig d'emancipació de les poblacions de Tunísia, Egipte i Líbia, camina en aquesta direcció. **Pensàvem** —amb el nostre habitual complex de superioritat— que totes les altres civilitzacions havien de fer el trajecte que ha fet Europa i occident: la democràcia com a forma de govern, i la separació Estat-Església com a fórmula d'entesa entre les persones amb maneres de fer diverses. **Crèiem** que era el destí de tota la humanitat, però **potser la resta del món no ho veu així**".